

“Pensioenfondsen hebben niet genoeg rendement behaald in de afgelopen zes jaar”

Van de vijftig grootste pensioenfondsen heeft geen enkel fonds in de afgelopen zes jaar genoeg rendement behaald. Gemiddeld behaalden ze een rendement van 5,4%.

Dat lijkt een mooi resultaat gezien de crisis, maar het was onvoldoende om aan de pensioenverplichtingen te voldoen.

In onderdekking beland

Dat blijkt uit een onderzoek van adviesbureau First Pensions. Dit adviesbureau heeft niet alleen gekeken naar het absolute rendement van pensioenfondsen, maar heeft dit ook afgezet tegen het rendement dat een pensioenfonds in een jaar moet halen om de toegezegde pensioenuitkeringen te kunnen betalen. Geen enkel pensioenfonds scoorde positief op deze maatstaf.

Op zich is het bekend dat pensioenfondsen door de crisis in problemen zijn geraakt. Veel pensioenfondsen belandden de afgelopen jaren in onderdekking. Toch is het opvallend dat geen enkel pensioenfonds over een periode van zes jaar in staat is geweest zijn verplichtingen bij te benen met zijn beleggingsbeleid.

Beleggingsrendementen vielen tegen

Het pensioenfonds van ABN Amro deed het van de top 50-pensioenfondsen het beste met een nettorendement van -2% per jaar over de afgelopen zes jaar. Dat betekent dat het fonds nog steeds jaarlijks 2% tekortkwam.

De rente is de afgelopen jaren flink gedaald. Daardoor zagen pensioenfondsen de rekening voor de pensioenen flink stijgen. Een pensioenfonds moet bij een lage rente namelijk een groter vermogen hebben om de pensioenen in de toekomst te kunnen betalen. Tegelijkertijd vielen met name in de crisisjaren de beleggingsrendementen erg tegen.

De mate van renteafdekking

Het pensioenfonds van de medewerkers van de apothekers deed het in het onderzoek het slechtst. Dit fonds teerde per jaar gemiddeld liefst 17% in op zijn vermogen de afgelopen zes jaar. Het apothekersfonds is in de crisis relatief hard geraakt in zijn beleggingen en zag net als andere pensioenfondsen de verplichtingen sterk stijgen door de lage rente.

Erik Beckers, financieel analist van First Pensions, stelt dat de verschillen tussen pensioenfondsen vooral te verklaren zijn door de mate van renteafdekking de laatste jaren. De pensioenfondsen die zich goed hebben ingedeekt tegen lage rente, bijvoorbeeld via rentederivaten, hebben het beter gedaan.

'In lijn met zijn taak'

Beckers vindt het veelzeggend dat er grote verschillen in de nettorendementen zijn bij pensioenfondsen. 'Het laat zien dat sommige pensioenfondsen gewoon niet in dienst van hun verplichtingen beleggen. Pensioenfondsen zijn geen beleggingsfondsen die een zo hoog mogelijk rendement moeten halen en daarom veel risico moeten nemen. Het gaat erom dat ze pensioenen kunnen uitkeren aan hun deelnemers', aldus Beckers.

Een pensioenfonds dat ervoor kiest om het risico op lagere rente nauwelijks af te dekken of dat zwaar in aandelen zit, belegt volgens Beckers niet in lijn met zijn taak.

Verplichtingen

First Pensions vindt het belangrijk dat niet alleen naar de absolute rendementen wordt gekeken, omdat het benodigde rendement erg kan verschillen per fonds. Een fonds met jonge deelnemers heeft bijvoorbeeld een hoger rendement nodig dan een vergrijsd fonds. Het adviesbureau kijkt daarom ook naar de verplichtingen.